

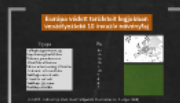
Inváziós növényfajok helyzete az Európai Unióban és Magyarországon

LIFE természetvédelmi tréning
LIFE CAP HUN – LIFE14 CAP/HU/000010

Köszönet a figyelmért

Árvay Márton - 2016 június 20.

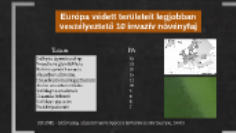
Inváziós növényfajok helyzete az Európai Unióban és Magyarországon

LIFE természetvédelmi tréning
LIFE CAP HUN – LIFE14 CAP/HU/000010

Köszönöm a figyelmet!

Árvay Márton - 2016 június 20.

Miért fontos az invazív növények visszaszorítása?

Biodiverzitást veszélyeztető fő
tényezők egyike

- őshonos fajok kiszorítása
- élőhelyek megváltoztatása
- predációs nyomás

Gazdasági probléma

Évente **12 000 000 000 €** kártétel (Európai
Környezetvédelmi Politikai Intézet, 2008)

Egészségügyi probléma

- allergén pollen (parlagfű)
- karcinogének, fototoxikus vegyületek
(kaukázusi medvetalp)

Idegenhonos növényfajokra vontakozó jogi szabályozás

Élőhely direktíva

92/43/EEC

"biztosítják, hogy a területükön **nem őshonos fajok** szándékos meghonosítására olyan szabályozás szülessen, amely nem károsítja a természetes élőhelyeket azok természetes kiterjedésében, sem pedig a vadon élő őshonos állat- és növényfajokat; továbbá – amennyiben szükségesnek ítélik – **meg is tiltják** az ilyen meghonosítását"
Article 22.b of the Directive 92/43 EEC

Víz Keretirányelvet

2000/60/EC

Speciális védelem szükséges a védett és a vízhez kötődő élőhelyek és fajok számára.
Nem írja elő a Tagországok számára a felszíni vizek ökológiai állapotának vizsgálatát.

Berni egyezmény

1979

-őshonos fajok újratelepítésének előmozdítása
-idegenhonos fajok betelepítésének ellenőrzése

Eu Biodiverzitás Stratégia

2011

2020-ig azonsítani kell az özönfajokat és azok terejedésének forrásait, legveszélyesebb fajok irtása vagy megfékezése, terjedési folyosók lezárása.

1143/2014. EU rendelet

37 inváziós faj kijelölése
14 növény és 23 állatfaj
7 szárazföldi növényfaj

- borfa
- kudzu nyílgyökér,
- ördögfarok keserűfű,
- keserű hamisüröm,
- sárga lápbuzogány,
- perzsa medvetalp,
- sosnowsky-medvetalp

Európa védett területeit legjobban veszélyeztető 10 invazív növényfaj

Taxon	PA
<i>Fallopia japonica</i> et sp.	48
<i>Impatiens glandulifera</i>	29
<i>Robinia pseudoacacia</i>	26
<i>Alianthus altissima</i>	16
<i>Heracleum mantegazzianum</i>	11
<i>Ambrosia artemisifolia</i>	10
<i>Solidago canadensis</i>	9
<i>Crassula helmsii</i>	8
<i>Solidago gigantea</i>	8
<i>Buddleja davidii</i>	7

(DAISIE - Delivering Alien Invasive Species Inventories for Europe, 2009)

Life+ pályázatok célfajai

Table 1 – Invasive alien plant species most frequently targeted by LIFE management measures

	Species	Nr. LIFE projects	Member States
1	<i>Prunus serotina</i>	56	BE(13), DE, HU, IT, NL, SK
2	<i>Robinia pseudoacacia</i>	52	AT, BE, CZ, DE, ES, FR, HU(7), IT, PT, PL, RO, SK
3	<i>Ailanthus altissima</i>	24	AT, BE, ES, HU, IT(7), MT, RO, SK
4	<i>Fallopia japonica</i> / <i>F.sachal.</i> / <i>F. spec.</i>	15	AT, BE, CZ, DE, FR, IE, PL,
5	<i>Solidago canadensis</i> , <i>S. Gigantea</i>	13	AT, DE,

LIFE and Invasive Alien Species - European Commission -2014

Invazív projektek a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóságánál

Lezárult projektek

Özönnyövények elleni egységes védelem homoki és ártéri élőhelyeken HUSK/1101/2.2.1/0052

Patkótyúgyep-áprókák

- invazív fajok visszaszorítását végzik az 5 magyarországi és három szlovákiai helyszínen
- mechanikai és kémiailag módosított
- ariéri és homoki élőhelyek
- gyakorlati kezelési tervet összeállították

Resulta kiadványok 31. Özönnyövények visszaszorításának gyakorlati tapasztalatai (DINPI-2014)

Jelenleg futó LIFE+ projektek

Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság működési területén folyamatban lévő özönnyövény irtáshoz kapcsolódó projektek

"LIFE+ TURJÁNVIDÉK" LIFE12 NAT/HU/001028

- Kiemelt jelentőségű természeti értékek megőrzése a Turjánvidék Natura 2000 terület déli részén

- A program célja a Turjánvidék Natura 2000 terület déli részén található kiemelt jelentőségű élőhelyek és fajok védelme.
- Invazív kezelések homoki gyepesek és lápréteken
- A terület "zöldóshajó faja" a rákosi vípera (Vipera ursinii rakosensis).

rákosi vípera

Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság működési területén folyamatban lévő özönnyövény irtáshoz kapcsolódó projektek

"LIFE+ SZÁRZAGYEP" LIFE12 NAT/HU/001028

A pályázat célja a DINPI igazgatási területén található természetközeli szárazgyepek megőrzése, állapotának javítása.

- kilenc helyszínen hajtottunk végre élőhely-rekonstrukciós beavatkozásokat veszélyeztetett helyzeti gyepterületeken
- invazív növényfajok és őshonos cserjék visszaszorítása

Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság működési területén folyamatban lévő özönnyövény irtáshoz kapcsolódó projektek

"LIFE+ Duna ártéri élőhelyeinek helyreállítása és kezelése" LIFE14 NAT/SK/001306

- természetes árterek kialakítása
- zöld juharral fertőzött ártéri ligeterdők
- őshonos fajok szaporítása

Özönnövények elleni egységes védelem homoki és ártéri élőhelyeken HUSK/1101/2.2.1/0052

Partnerséget építünk

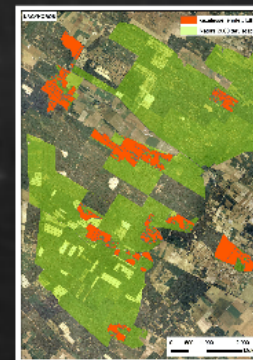
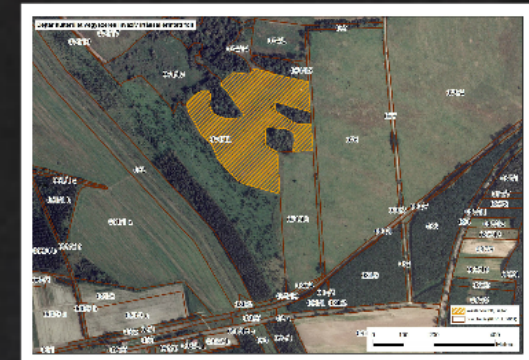
Magyarország-Szlovákia
Határon Átnyúló Együttműködési
Program 2007-2013

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap

- Invazív fajok visszaszorítását végezzük el 5 magyarországi és három szlovákiai helyszínen
- mechanikai és kémiai módszerek
- ártéri és homoki élőhelyek
- gyakorlati kezeléseket összefoglaló kézikönyv

Rosalia kézikönyvek 3 - Özönnövények visszaszorításának gyakorlati tapasztalatai (DINPI -2014)

ROSALIA kézikönyvek 3.

Özönnövények visszaszorításának gyakorlati tapasztalatai

szerkesztette: Csiszár Ágnes és Korda Márton

Duna-IPoly Nemzeti Park Igazgatóság

ROSALIA Handbooks

Practical Experiences in Invasive Alien Plant Control

Duna-IPoly National Park Directorate

Invazív projektek a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóságánál

Lezárult projektek

Özönnyövények elleni egységes védelem homoki és ártéri élőhelyeken HUSK/1101/2.2.1/0052

Patkótyusgerjeszke

- invazív fajok visszaszorítását végzik az 5 magyarországi és három szlovákiai helyszínen
- mechanikai és kémiai módszerek
- ariéri és homoki élőhelyek
- gyakorlati kezelési kézikönyv összeállítása

Resulta kiadványok 31. Özönnyövények visszaszorításának gyakorlati tapasztalatai (DINPI-2014)

Jelenleg futó LIFE+ projektek

Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság működési területén folyamatban lévő özönnyövény irtáshoz kapcsolódó projektek

"LIFE+ TURJÁNVIDÉK" LIFE12 NAT/HU/001028

- Kiemelt jelentőségű természeti értékek megőrzése a Turjánvidék Natura 2000 terület déli részén

- A program célja a Turjánvidék Natura 2000 terület déli részén található kiemelt jelentőségű élőhelyek és fajok védelme.
- Invazív kezelések homoki gyepesek és lápréteken
- A terület "zöldóshajó faja" a rákosi vípera (Vipera ursinii rakosensis).

rákosi vípera

Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság működési területén folyamatban lévő özönnyövény irtáshoz kapcsolódó projektek

"LIFE+ SZÁRZAGYEP" LIFE12 NAT/HU/001028

A pályázat célja a DINPI igazgatási területén található természetközeli szárazgyepek megőrzése, állapotának javítása.

- kilenc helyszínen hajtott végre élőhely-rekonstrukciós beavatkozásokat veszélyeztetett helyzeti gyepterületeken
- invazív növényfajok és őshonos cserjék visszaszorítása

Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság működési területén folyamatban lévő özönnyövény irtáshoz kapcsolódó projektek

"LIFE+ Duna ártéri élőhelyeinek helyreállítása és kezelése" LIFE14 NAT/SK/001306

- természetes árterek kialakítása
- zöld juharral fertőzött ártéri ligeterdők
- őshonos fajok szaporítása

Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság működési területén folyamatban lévő özönnövény irtáshoz kapcsolódó projektek

"LIFE+ TURJÁNVIDÉK" LIFE12 NAT/HU/001028

- Kiemelt jelentőségű természeti értékek megőrzése a Turjánvidék Natura 2000 terület déli részén

- A program célja a Turjánvidék Natura 2000 terület déli részén található kiemelt jelentőségű élőhelyek és fajok védelme.
- Invazív kezelések homoki gyepeken és lápréteken
- A terület "zászlóshajó faja" a rákosi vipera (*Vipera ursinii rakosiensis*).

rákosi vipera

Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság működési területén folyamatban lévő özönnövény irtáshoz kapcsolódó projektek

• LIFE+ SZÁRAZGYEP LIFE12 NAT/HU/001028

A pályázat célja a DINPI igazgatási területén található természetközeli szárazgyepek megőrzése, állapotának javítása.

- kilenc helyszínen hajtunk végre élőhely-rekonstrukciós beavatkozásokat veszélyeztetett helyzetű gyepterületeken
- invazív növényfajok és őshonos cserjék visszaszorítása

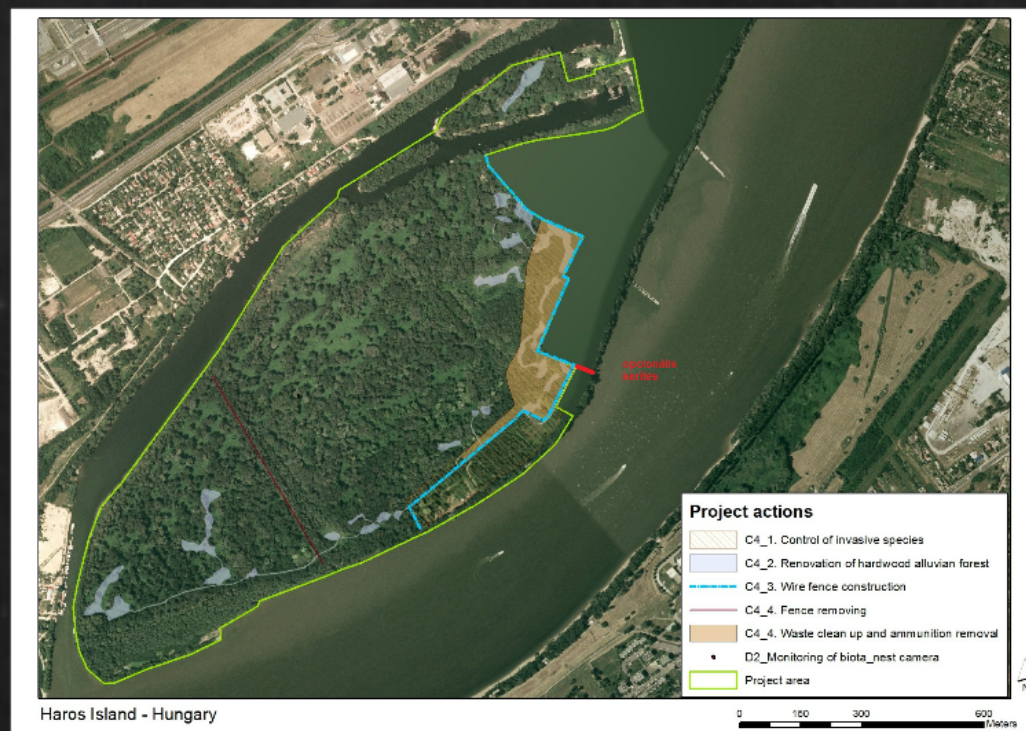
Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság működési területén folyamatban lévő özönnövény irtáshoz kapcsolódó projektek

"LIFE+ Duna ártéri élőhelyeinek helyreállítása és kezelése

LIFE14 NAT/SK/001306

- természetes árterek kialakítása
- zöld juharral fertőzött ártéri ligeterdők
- őshonos fafajok szaporítása

Köszönöm a figyelmet!